

Asia C-304/19

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

12.4.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Curtea de Apel Constanța (Romania)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

29.3.2019

Valittaja (kantaja ensimmäisessä oikeusasteessa):

Ira Invest SRL

Vastapuoli (vastaaja ensimmäisessä oikeusasteessa):

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean
Tulcea

Pääasian kohde

Valitus Tribunalul Tulcean (Tulcean alioikeus, Romania) 27.2.2018 antamasta siviilituomiosta, jossa hylättiin ensimmäisessä oikeusasteessa kantajana olleen yhtiön kanne, jossa vaadittiin ensimmäisessä oikeusasteessa vastaajana olleen vuoden 2016 tukea koskevan yhtenäishakemuksen hylkäämispäätöksen kumoamista.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Curtea de Apel Constanța (Constanțan ylioikeus, Romania) pyytää SEUT 267 artiklan nojalla tulkitsemaan 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan b, c, e ja f alakohtaa, 21 artiklan 1 kohtaa ja 32 artiklan 1–5 kohtaa.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan b, c, e ja f alakohtaa, 10 artiklaa, 21 artiklan 1 kohtaa ja 32 artiklan 1–5 kohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka nojalla pääasiassa esillä olevan kaltaisessa tilanteessa maanviljelijälle ei voida antaa tukioikeuksia, koska peltoalana käytetyt vesiviljelylaitosten maat eivät ole asetuksen 4 artiklassa tarkoitettua maatalousmaata?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoriatukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013, 4 artiklan 1 kohdan b, c, e ja f alakohta, 10 artikla, 21 artiklan 1 kohta ja 32 artiklan 1–5 kohta.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Maatalouteen vuosina 2015–2020 sovellettavien maksujärjestelmien hyväksymisestä ja maatalousyhtymiä ja muita maatalousalan yhteenliittymiä koskevan lain nro 36/1991 2 §:n muuttamisesta annettu hallituksen kiireellinen asetus nro 3/2015 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asocieri în agricultură), jäljempänä asetus nro 3/2015.

2 §

”(1) Tässä kiireellisessä asetuksessa tarkoitetaan

--

e) ’tilalla’ kaikkia viljelijän hoitamia, Romanian alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä;

f) ’viljelijällä’ sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää riippumatta siitä, millainen yhteenliittymän oikeudellinen asema on, jonka tila sijaitsee Romanian alueella ja joka harjoittaa maataloustoimintaa;

--

n) ’maatalousmaalla’ pellon, pysyvien nurmien ja pysyvien laidunten tai pysyvien viljelykasvien pinta-alaa;

o) 'peltoalalla' maataloustuotantoa varten viljeltyä maata tai maataloustuotantoon käytettävissä olevaa kesantomaata riippumatta siitä, onko kyseisellä maalla kasvihuoneita, aurinkoenergiaa hyödyntäviä kasvihuoneita tai muita kiinteitä tai irtonaisia suoja;

--

r) 'maan käytöllä' maatalousmaan käyttöä maataloustoimintaan hakuvuonna tilalla, joka on viljelijän käytettävissä hakemuksen tekohetkellä.”

8 §

”1) Saadakse 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoria tukia viljelijöiden täytyy

--

n) toimittaa tukea koskevan yhtenäishakemuksen tai siihen tehtävien muutosten yhteydessä tarvittavat asiakirjat, joista käy ilmi, että maatalousmaa – – on heidän käytettävissään, tai tarvittaessa jäljennös aluehallintoviranomaisen rekisterin liitteestä nro 24. Asiakirjojen, joista käy ilmi, että maatalousmaa on viljelijän käytettävissä, on oltava allekirjoitettuja ennen tukea koskevan yhtenäishakemuksen toimittamista ja voimassa hakemuksen tekoajankohtana.”

Maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministeriön asetus nro 619/2015 maatalouteen vuosina 2015–2020 sovellettavien maksujärjestelmien hyväksymisestä ja maatalousyhtymiä ja muita maatalousalan yhteenliittymiä koskevan lain nro 36/1991 2 §:n muuttamisesta annetun asetuksen nro 3/2015 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tukijärjestelmien tukikelpoisuusedellytysten hyväksymisestä, erityisehdoista ja täytäntöönpanosta sekä kansallisen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 mukaisten maatalousmaahan sovellettavien korvaavien maaseudun kehittämistoimien täytäntöönpanon erityisehdoista (Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiile specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asocieri în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020), jäljempänä ministeriön asetus nro 619/2015.

5 §

”2) Hakuvuodesta 2015 lähtien maan käytön lainmukaisuutta osoittavia asiakirjoja, jotka on asetuksen 8 §:n 1 momentin n kohdan säännösten mukaan esitettävä [maatalouden maksuista ja interventioista vastaavalle virastolle (Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură)], ovat asiakirjat, jotka koskevat

- a) tilaa, jolla maataloustoimintaa harjoitetaan: todistus on täytettävä puitemallin – – mukaisesti, ja siihen on liitettävä oikeaksi todistettu jäljennös sivuista, joihin on merkitty vuosien 2015–2019 maatalousrekisterin – – tiedot puitemallin – – mukaisesti; ja
- b) viljelijän käytettävissä olevaa maatalousmaata: oikeaksi todistetut jäljennökset lainhuutotodistuksesta tai muista kiinteistön omistusoikeuden osoittavista asiakirjoista tai muista asiakirjoista – –;
- c) käytettyjen viljelylohkojen yksiselitteistä erittelyä – –”.

10 §

”5) Tukikelpoisia eivät ole seuraavat maa-alat:

– –

o) maa-alat, joilla on maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin, aluekehityksestä ja julkishallinnosta vastaavan ministerin, valtiovarainministerin ja kansallisen tilastokeskuksen johtajan asetuksella nro 734/480/1.003/3.727/20 (Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului finanțelor publice și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 734/480/1.003/3.727/2015) hyväksytyjen, vuosia 2015–2019 koskevan maatalousrekisterin täydentämistä koskevien teknisten määräysten (Normele tehnice de completare a registrului agricol pentru perioada 2015-2019) 23 §:n 20 momentissa tarkoitettuja vesiviljelylaitoksia.”

Laki nro 283/2015 Tonavan suiston biosfäärisuojelun alueen perustamisesta annetun lain nro 82/1993 muuttamisesta (Legea nr. 283/2015 pentru modificarea Legii nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării”)

I §

”1. Kaikkialla suojelun alueella maataloustuotantomaina käytettyjen tai vesiviljelylaitoksina käytettyjen maatalousmaiden käyttötarkoituksen muuttaminen tapahtuu hallintoviranomaisen suostumuksella ja yksinomaan asiantuntijoiden tekemien teknisten selvitysten perusteella.”

II §

”1) Kahdentoista kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta sellaisten maatiloina tai vesiviljelylaitoksina käytettyjen maiden, joiden käyttötarkoitus on muuttunut, omistajat, vuokralaiset tai konsession haltijat ovat velvollisia teettämään hallintoviranomaisen suostumuksella asiantuntijoilla tekniset selvitykset, joista käyvät ilmi asianomaisten mautilojen tai vesiviljelylaitosten käyttötavat.

2) Kolmen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta sellaisten maiden, joiden käyttötarkoitus on muuttunut ilman, että tämä on asiantuntijoiden tekemien selvitysten mukaan perusteltua, omistajat tai konsession haltijat ovat velvollisia palauttamaan ne alkuperäiseen tilaansa – –.”

Kiinteistöjen omistamisesta annetun lain nro 18/1991 (Legea fondului funciar nr. 18/1991) 2 §, jossa maat luokitellaan käyttötarkoituksen mukaan ja jossa ”maatalouskäytössä olevien maiden” luokkaan luetaan muun muassa ”maataloustuotantomaat” ja ”vesiviljelylaitokset”.

Kalastamisesta ja vesiviljelystä 5.3.2008 annetun asetuksen nro 23 (Ordonanța de urgență nr. 23 privind pescuitul și acvacultura) 2 §:n 2 kohta, jossa määritellään vesiviljelylaitos.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Ensimmäisessä oikeusasteessa kantajana ollut SC Ira Invest SRL on Romanian oikeuden mukaan perustettu oikeushenkilö, jonka pääasiallinen toimiala on vesiviljely ja toissijaisia toimialoja muun muassa viljojen, palkokasvien ja öljysiementien tuottavien kasvien viljely, riisin ja vihannesten viljely sekä muu kasvituotteisiin [niiden viljelyyn] liittyvä toiminta.
- 2 SC Ira Invest SRL oli tehnyt Tulcean maakuntavaltuuston (Consiliul Județean Tulcea) kanssa konsessiosopimuksen nro 30/13.03.2002, jossa se itse oli konsession saajana ja maakuntavaltuusto konsession antajana ja joka koski pinta-alaltaan kaikkiaan 1 344 hehtaarin suuruisen maa-alan käyttöä vesiviljelyyn. Konsessiosopimusta täydentävällä toimella nro 5/15.05.2014 osapuolet sopivat, että edellä mainitun konsessiosopimuksen kohteen toteuttamiseksi konsession saaja noudattaa vesiviljelyksillään viljelykiertoa ja kasvinvuorotusta maaperän ravinnetasapainon ylläpitämiseksi sekä muita vaadittuja vesiviljelytekniikan standardien mukaisia toimia pinta-alaltaan 950 hehtaarin vesiviljelymaalla. Viljelykierto ja kasvinvuorotus vesiviljelyssä ovat säännöllisin väliajoin toistettava osa vesiviljelylaitoksissa noudatettavaa tekniikkaa; niissä vesiviljelylaitoksen tai jonkin sen osan annetaan maan tuottavuuden palauttamisen takaamiseksi tilapäisesti jäädä tauolle vesiviljelystä kasvattamalla sen sijaan viljaa tai teollisuuskasveja.
- 3 Ensimmäisessä oikeusasteessa kantajana ollut SC Ira Invest SRL jätti Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Tulceaan (maalouden maksuista ja interventioista vastaava virasto (jäljempänä APIA), Tulcean maakunnan keskusyksikkö) tukea koskevan yhtenäishakemuksen nro TL-9639/30.05.2016 saadakseen niihin tukijärjestelmiin tai -toimenpiteisiin perustuvaa taloudellista tukea, joita hakemus koski. Hakemuksessa SC Ira Invest SRL ilmoitti tukea varten kaikkiaan 757,07 hehtaaria maatalousmaata ja kaikkiaan 757,07 hehtaaria käytössä olevaa maatalousmaata.

- 4 Päätöksellään nro 1622/27.03.2017 Tulcean APIA totesi, että SC Ira Invest SRL:n tukea koskevan yhtenäishakemuksen hallinnollisessa tarkastuksessa oli ilmennyt useita puutteita, muun muassa Registrul Agricolin (jäljempänä maatalousrekisteri) tietojen mukaisen todistuksen puuttuminen ja ministeriön asetuksen nro 619/2015 5 §:n 2 momentin a kohdan, asetuksen nro 3/2015 6 §:n ja lain nro 283/2015 I §:n 1 kohdan säännösten rikkominen.
- 5 SC Ira Invest SRL teki kyseisestä hallintopäätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka hylättiin päätöksellä nro 5011/08.05.2017.
- 6 Ensimmäisenä oikeusasteena toimivaan Tribunalul Tulcea – Secția Contencios Administrativ și Fiscaliin (Tulcean alioikeus – Hallinnollisia ja vero-oikeudellisia riita-asioita käsittelevä jaosto) jättämässään kanteessa SC Ira Invest SRL vaati Tulcean APIAn vuoden 2016 tukea koskevasta yhtenäishakemuksesta tekemän päätöksen nro 5011/08.05.2017 kumoamista ja siten myös sen kyseisestä hakemuksesta tekemän päätöksen nro 1622/27.03.2017 kumoamista.
- 7 Siviilioikeudellisella tuomiollaan nro 324/27.02.2018 Tribunalul Tulcea hylkäsi hallintotoimien kumoamista koskeneen kanteen perusteettomana. Se katsoi, että hylkäämispäätös perustui maatalousrekisterin tietojen mukaisen todistuksen puuttumiseen ja viljelijänä toimimista koskevan edellytyksen täyttymistä koskevan näytön puuttumiseen.
- 8 Valittaja ja kantaja ensimmäisessä oikeusasteessa valitti 29.3.2018 Tribunalul Tulcean siviilioikeudellisesta tuomiosta Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă de Contencios Administrativ și Fiscaliin (Constanțan ylioikeus – Hallinnollisia ja vero-oikeudellisia riita-asioita käsittelevä II-a siviilijaosto) vaatien tuomion kumoamista ja kanteen hyväksymistä.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 9 SC Ira Invest SRL katsoo, että päätös nro 5011/08.05.2017 on lainvastainen ja perusteeton, koska, siltä osin kuin kyse on maatalousrekisterin tietojen mukaisesta todistuksesta, asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan f kohdassa määritellään, että sellaisten maa-alojen yhteydessä, joille viljelijä voi hakea taloudellista tukea, käsitteellä ”peltoala” tarkoitetaan ”kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata”. Näin ollen kyseinen todistus ei ole tarpeen, tai ainakaan ei ole tarpeen, että todistus on tarkasti maatalousrekisterin tietojen mukainen, koska on mahdollista, että on olemassa sellaisia peltoaloja – kuten on laita valittajankin tapauksessa –, jotka ovat mainitun asetuksen määritelmän mukaisia mutta joita ei kuitenkaan ole merkitty maatalousrekisteriin. Tätä johtopäätöstä tukee myös se, että peltoaloista annettuun asetukseen nro 3/2015 sisältyvästä määritelmästä käy yksiselitteisesti ilmi, että kyse on kasvien tuotantoa varten viljellystä maasta (eikä säädökseen sisälly mitään poikkeuksia).
- 10 Valittaja katsoo, että lain nro 18/1991 ja maatalousrekisterin tavoitteena on taata dokumentaation yhtenäisyys muun muassa maankäyttöluokkien osalta, kun taas

asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 ja asetuksessa nro 3/2015 maat, joille voidaan myöntää tukia, luokitellaan toisella tavalla.

- 11 Valittaja esittää näkemyksensä myös, että asetuksen nro 3/2015 sekä muiden kansallisten, taloudellisen tuen myöntämistä sääntelevien säädösten – joissa käytetään asetuksen (EU) N:o 1307/2013 kanssa yhteneviä käsitteitä – soveltamisesta seuraa, että on merkityksetöntä, kuuluuko viljelty maa tilaan, jolla harjoitetaan vesiviljelyä, vai johonkin muuhun käyttöluokkaan, kunhan maata käytetään kiistatta asetuksen [(EU) N:o 1307/2013] 4 artiklassa ja asetuksen nro 3/2015 2 §:ssä tarkoitettuun kasvien tuotantoa varten tapahtuvaan viljelyyn.
- 12 Valittaja painottaa, että taloudellisen tuen saamiseksi on olennaista, että maatalousmaata viljellään maataloustuotantoa varten; olennaista ei sen sijaan ole, mihin jossakin toisessa kansallisessa sääntelytoimessa määriteltyyn maatalousmaan luokkaan kyseinen maa kuuluu.
- 13 Vastapuoli puolestaan katsoo, ettei asetus nro 3/2015 eroa unionin asetuksesta vaan päinvastoin on säädetty sen täytäntöönpanemiseksi kansallisessa oikeusjärjestyksessä. Mistään unionin oikeuden säädöstekstistä tai kansallisesta oikeusnormista ei käy ilmi, että suorina tukina myönnettävä taloudellinen tuki koskisi vesiviljelylaitoksia tai -tiloja.
- 14 Asetuksen nro 3/2015 2 §:n 2 momentin ja 10 §:n 1 momentin sekä ministeriön asetuksen nro 619/2015 10 §:n 5 momentin o kohdan mukaan vesiviljelylaitokset eivät kuulu tuotantoa varten käytetyn peltoalan luokkaan eivätkä siten ole tukikelpoisia.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 15 Curtea de Apel, joka on nyt tarkasteltavassa asiassa viimesijainen tuomioistuin, katsoo edellä esitettyjen tosiseikkojen vallitessa olevansa velvollinen esittämään unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen.
- 16 Nyt tarkasteltavan asian erityispiirteet, nimittäin se, että ensimmäisessä oikeusasteessa kantajana ollut käyttää maataloustarkoituksiin maata, jolle on hallinnollisissa rekistereissä merkitty toinen käyttötarkoitus – vesiviljelylaitos – ja joka siten on kansallisen lainsäädännön mukaan nimenomaisesti suljettu taloudellisen tuen myöntämisen ulkopuolelle, synnyttävät kysymyksiä etenkin asetuksen (EU) N:o 1307/2013 32 artiklan 2 kohdan tulkinnasta.
- 17 Curtea de Apel viittaa unionin tuomioistuimen aiempaan oikeuskäytäntöön (asioissa C-422/13, Wree, ja C-684/13, Demmer, annetut tuomiot), joiden mukaan maa-alojen tukikelpoisuuden toteamisen kannalta merkitystä on asianomaisten maa-alojen tosiasiallisella käyttötarkoituksella. Nyt tarkasteltavassa tapauksessa tilan maita käytettiin kuitenkin peltoaloina, vaikka ne oli rekisteröity vesiviljelylaitokseen kuuluviksi maiksi. Sovellettavissa kansallisissa säännöksissä

vesiviljelylaitokset suljetaan kuitenkin kyseisen tukijärjestelmän tukien ulkopuolelle.

- 18 Curtea de Apel on lisäksi epävarma siitä, soveltuvatko edellä mainitut kaksi oikeustapausta suoraan nyt tarkasteltavaan tapaukseen sen vuoksi, että nyt käsillä olevassa tapauksessa erityispiirteenä on maa-alojen rekisteröinti sellaiseen käyttötarkoitukseen, joka ei kansallisen lainsäädännön mukaan kuulu tukien piiriin. Näin ollen Curtea de Apel katsoo, ettei ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus ole selvästi johdettavissa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä eikä tilanne ole se, ettei siitä olisi vähäisintäkään perusteltua epäilystä.

TYÖASIAKIRJA